
Б И Л Т Е Н
СЛУЖБЕНА ОБЈАШЊЕЊА И СТРУЧНА МИШЉЕЊА
ЗА ПРИМЕНУ ФИНАНСИЈСКИХ ПРОПИСА

Број 1
јануар 2005.
година XLV
ISSN 0354-3242

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
БЕОГРАД

Оснивач и издавач
Министарство финансија Републике Србије
Београд, Немањина 22
www.mfin.sr.gov.yu

(Оснивачка и издавачка права преузета од Министарства финансија СРЈ на
основу Споразума о преносу оснивачких права
бр. 651-01-1/2003)

За издавача
мр Млађан Динкић, министар финансија

Уређивачки одбор
Весна Арсић, Даница Маговац,
проф. др Емилија Вукадин, мр Јасмина Кнежевић

Главни уредник
Весна Арсић
заменик министра финансија

Уредник
мр Јасмина Кнежевић
jknezevic@mfin.sr.gov.yu

Редакција
БИЛТЕН Службена објашњења и стручна мишљења за примену
финансијских прописа, Министарство финансија
Републике Србије, Кнеза Милоша 20, 11000 Београд
Тел. 011/2685 301

Припрема и штампа
Штампарија Министарства финансија Републике Србије
Београд, Кнеза Милоша 20

| Tel: 011/2685-301 |
bilten.fin@mfin.sr.gov.yu

Билтен излази месечно.
Copyright © 2003-2005 by Министарство финансија Републике Србије
Сва права задржана.

САДРЖАЈ

ЈАВНИ ПРИХОДИ

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Опорезивање коришћења, уређивања и давања у закуп јавног грађевинског земљишта	7
2. Порески третман организовања скупова научних радника који се наплаћују путем котизације	10
3. Могућност одбитка пореза на промет који је садржан у залихама акцизних производа набављеним до 31.12.2004. године као претходног пореза, а који није плаћен преко куповне цене тих производа	11
4. Порески третман израде пројеката за друга министарства од стране Републичког завода за развој, као и израде међународних пројеката који се врше заједно са иностраним партнерима	13
5. Тумачење одредбе члана 23. став 2. тачка 13) Закона о порезу на додату вредност, односно шта се сматра "гасном дистрибутивном мрежом" и "индивидуалним потрошачем"	16
6. Порески третман увоза опреме страног улагача која представља улог у капиталу предузећа	17
7. Порески третман промета путничких аутомобила и других моторних возила набављених до 31.12.2004. године, који изврши обвезник ПДВ	18
8. Опорезивање чланарина које плаћају чланице удружења према Закону о ПДВ	19
9. Порески третман накнаде за обраду захтева за осигурање стамбених кредита из аспекта Закона о ПДВ	20
10. Порески третман опреме и материјала који се увозе за потребе реализације пројекта изградње и реконструкције моста "Слобода" у Новом Саду, а који се финансира из средстава ЕУ преко Европске агенције за реконструкцију и фирме из Немачке	21
11. Обрачунавање пореза за услуге обезбеђења извршене до 31. децембра 2004. године	22
12. Могућност ослобађања од обавезе плаћања ПДВ за изградњу породилишта	23
13. Опорезивање шећера према Закону о ПДВ	24

ПОРЕЗИ НА ИМОВИНУ

1. Порески обвезник код преноса апсолутних права на хартијама од вредности 25
2. Порески третман наслеђеног права својине на стану у зависности од наследног реда у којем се наследник налази 26
3. Регулисање наплате потраживања обезбеђених хипотеком првог реда на непокретним стварима и ручном залогом на покретним стварима са становишта пореза на пренос апсолутних права 28
4. Порез на пренос апсолутних права на акцијама у домаћој пословној банци са Европске банке за обнову и развој као власника – преносиоца права 30
5. Опорезивање преноса права својине на стану уз накнаду са Фонда за финансирање изградње станова солидарности на корисника, као и пренос са корисника на купца стана 31
6. Обвезник пореза на имовину на економску зграду у пољопривреди дату у закуп 32
7. Порез на пренос апсолутних права у случају откупа стана од Поштанске штедионице 33
8. Порески третман преноса апсолутних права на непокретности уз накнаду коју чине апсолутна права на другој непокретности која на дан закључења уговора не постоји – будућој ствари 34

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРЕДУЗЕЋА

1. Примена члана 49. Закона о порезу на добит предузећа 37
2. Порески подстицаји код улагања у случају промене оснивача 38

ПОРЕЗИ НА УПОТРЕБУ, ДРЖАЊЕ И НОШЕЊЕ ДОБАРА

1. Могућност смањења пореза на револвер због тешке материјалне ситуације пореског обвезника 40

ЦАРИНЕ

1. Одлагање плаћања царинског дуга. 41
 2. Могућност ослобађања фудбалског клуба од плаћања царинских дажбина на увоз спортске опреме која је предмет донације фирме из Шпаније 42
 3. Плаћање увозних дажбина на моторна возила која су одузета на основу правоснажних судских пресуда донетих од стране судова у Републици Србији, а пре њиховог доношења возила су била регистрована на територији Републике Црне Горе 42
-

-
4. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на увоз робе намењене обављању спортских делатности поводом одржавања Европског првенства у кошарци на територији државне заједнице Србија и Црна Гора 43
 5. Могућност ослобађања инвалида од плаћања царине на увоз возила са аутоматским мењачем 44
 6. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на увоз путничког возила марке V W, тип Golf, година производње 1979, из Републике БиХ 44
 7. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на путнички аутомобил, марке V W, тип Golf, година производње 1988, допремљен из Републике Црне Горе у Републику Србију, ради пресељења 45
 8. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на увоз опреме набављене из средстава у оквиру пројекта "Exchange пројекат - Увођење ЕУ модела локалних власти у Србији" који се реализује на основу Споразума између Европске агенције за реконструкцију и Сталне конференције градова и општина, потписаног 2004. године, као и у оквиру пројекта "Национална кампања за усвајање и имплементацију демократског кодекса понашања за изабрана и постављена лица" који се реализује на основу Споразума између ЕУ и Сталне конференције градова и општина, потписаног 2004. године 46
 9. Подношење банкарских гаранција тако да порески обвезник, тј. увозник или власник робе буде обавезан да отвори гаранцију код банке за претпостављени износ свог недељног, кварталног или годишњег увоза, као и да банкарске гаранције не буду кумулативне. 47
 10. Ослобађање од плаћања увозних дажбина на увоз робе – опреме коју из средстава донације увози International Relief and Development (IRD) као имплементарни партнер USAID, на основу Споразума Владе САД и Владе СРЈ. 48
 11. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина према чл. 25. старог Царинског закона на предмете домаћинства и привредног инвентара које физичко лице увози из САД (где је било на привременом раду од 1996. године), с обзиром да су исти допремљени на територију Републике Србије 19.11.2003. године 49
 12. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на аутобус марке Неоплан, година производње 1989, који је при процесу приватизације односно при продаји радне јединице у Рожајама припао централи фирме у Новом Пазару, при допремању са територије Републике Црне Горе на територију Републике Србије, у сврху пререгистрације 50
-

ЈАВНИ РАСХОДИ

ЈАВНЕ НАБАВКЕ

1. Да ли се набавка возила за дом здравља може спровести сходно члану 2. став 1. тачка 5) Закона о јавним набавкама, односно без примене Закона? . 51
2. а) Да ли у поступку јавне набавке заједничку понуду могу поднети понуђачи који су зависна друштва и послују у оквиру одређеног система повезаних друштава, односно понуђачи који нису повезана друштва?
б) У случају да два понуђача поднесу заједничку понуду, ко предузима законом прописане радње у поступку јавне набавке? в) Шта треба да садржи правни акт из члана 51. став 3. Закона о јавним набавкама?
г) Разлике између подизвођача и заједничке понуде. д) Да ли се заједничка понуда или понуда са подизвођачем може оценити као неповољнија у односу на понуду коју даје један понуђач? 52
3. а) Да ли уговор који се нуди уз тендерску документацију понуђач мора да потпише? б) Да ли наручиоци имају право да од понуђача траже гаранције?
в) Да ли постоје елементи одговорности за наручиоце који тендерском документацијом одређују услове који одговарају одређеном понуђачу? 55
4. Да ли су политичке странке дужне да набавке врше у складу са Законом о јавним набавкама? 58
5. Да ли ће Радиодифузна установа Србије, која треба да се региструје, бити у обавези да избор јавног предузећа преко којег ће се вршити наплата телевизијске претплате врши у складу са процедурама које су утврђене Законом о јавним набавкама? 59
6. Да ли, према Закону о јавним набавкама и Одлуци о критеријумима за образовање комисија за јавне набавке, број чланова комисије за јавну набавку мора да буде непаран? 60
7. Могућност изузимање од примене Закона о јавним набавкама на финансијски уговор између Србије и Црне Горе и Европске инвестиционе банке 61

ПОДСЕТНИК

Финансијски прописи донети у месецу јануару 2005. године 67

ЈАВНИ ПРИХОДИ

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Опорезивање коришћења, уређивања и давања у закуп јавног грађевинског земљишта

(Објашњење Министарства финансија, бр. 413-00-31/3-05-04 од 28.1.2005. год.)

1. Законом о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04 и 86/04) у члану 3. прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Законом о локалној самоуправи ("Сл. гласник РС", бр. 9/02, 33/04 и 135/04) у члану 16. прописано је да је општина основна територијална јединица у којој се остварује локална самоуправа, а у члану 17. да општина статутом и другим општим актом ближе уређује начин, услове и облике остваривања послова из њеног изворног делокруга.

У оквиру изворног делокруга послова, у члану 18. у тачки 7) наведеног Закона, прописано је да је општина одговорна да, преко својих органа, у складу са Уставом и законом доноси програме уређивања грађевинског земљишта, уређује и обезбеђује вршење

послова уређивања и коришћења грађевинског земљишта и утврђује висину накнаде за уређивање и коришћење грађевинског земљишта, а у тачки 25) истог члана прописано је да општина образује органе, организације и службе за потребе општине и уређује њихову организацију и рад.

Према одредби члана 67. Закона о планирању и изградњи ("Сл. гласник РС", бр. 47/03), грађевинско земљиште јесте земљиште на којем су изграђени објекти и земљиште које служи редовној употреби тих објеката, као и земљиште које је, у складу са законом, одговарајућим планом предвиђено за изградњу и редовно коришћење објеката, а чланом 68. прописано је да грађевинско земљиште може бити јавно грађевинско земљиште и остало грађевинско земљиште.

Одредбом члана 70. став 1. наведеног Закона прописано је да се јавно грађевинско земљиште одређује општим актом општине, у складу са Законом о планирању и изградњи и урбанистичким планом, а ставом 4. истог члана да се јавно грађевинско земљиште не може отуђити из државне својине.

У складу са одредбом члана 71, ст. 1. и 4. овог закона, јавно грађевинско земљиште може бити уређено и неуређено, а уређивање јавног грађевинског земљишта обухвата његово припремање и опремање.

Припремање земљишта обухвата истражне радове, израду геодетских и других подлога, израду планске и пројектне документације, програма за уређење земљишта, расељавање, рушење објеката који су за то планом предвиђени, санирање терена и друге радове, а опремање земљишта обухвата изградњу објеката комуналне инфраструктуре и уређење јавних површина (члан 72. ст. 1. и 2. овог закона).

Према ставу 3. истог члана овог закона, ради обезбеђивања услова за уређивање, коришћење, унапређивање и заштиту грађевинског земљишта, општина може да оснује предузеће, односно другу организацију или да вршење ових послова обезбеди на други начин, у складу са статутом општине.

У складу са одредбом члана 74. Закона о планирању и изградњи, накнаду за уређивање грађевинског земљишта плаћа инвеститор, а висина накнаде за уређење грађевинског земљишта утврђује се уговором који закључују општина, односно предузеће или организација из члана 72. став 3. овог закона и инвеститор, на основу критеријума и мерила које утврђује општина.

Одредбом члана 77. Закона о планирању и изградњи прописано је, између осталог, да накнаду за коришћење изграђеног јавног грађевинског земљишта и осталог грађевинског земљишта у државној својини плаћа власник објекта, односно носилац права коришћења на објекту, односно посебном делу објекта. Ближе критеријуме, мерила, висину, начин и рокове плаћања ових накнада прописује општина, град, односно град Београд. Накнаду за коришћење неизграђеног јавног грађевинског земљишта и осталог грађевинског земљишта у државној својини плаћа корисник.

Узимајући у обзир наведене законске одредбе, накнада за коришћење и накнада за уређивање јавног грађевинског земљишта, које наплаћује општина, односно предузеће или организација које је основала општина ради обезбеђивања услова за уређивање, коришћење, унапређивање и заштиту грађевинског земљишта, није предмет опорезивања ПДВ.

2. Одредбом члана 25. став 2. тачка 2) Закона прописано је да се ПДВ не плаћа на промет земљишта (пољопривредног, грађевинског, изграђеног или неизграђеног).

У складу са одредбом члана 70. став 7. Закона о планирању и изградњи ("Сл. гласник РС", бр. 47/03), јавно грађевинско земљиште не може се отуђити из државне својине.

Неизграђено јавно грађевинско земљиште општина може дати у закуп на одређено време до привођења планираној намени, јавним надметањем или прикупљањем понуда. Поступак, услове, начин као и програм давања у закуп на одређено време неизграђеног јавног грађевинског земљишта уређује општина (члан 76. ст. 1. и 2. овог закона).

Према начелу фактицитета прописаног одредбом члана 9. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији ("Сл. гласник РС", бр. 80/02 ...55/04), пореске чињенице утврђују се према њиховој економској суштини.

Узимајући у обзир чињеницу да се јавно грађевинско земљиште не може отуђити из државне својине, као и обавезност примене наведеног начела фактицитета, према нашем мишљењу, на закуп јавног грађевинског земљишта не плаћа се ПДВ, а обвезник нема право на одбитак претходног пореза.

2. Порески третман организовања скупова научних радника који се наплаћују путем котизације

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-225/2005-04 од 28.1.2005. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04 и 86/04 – у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (одредба члана 5. став 1. Закона).

Пореска основица код промета добара и услуга јесте износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге, укључујући субвенције које су непосредно повезане са ценом тих добара или услуга, у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

У смислу наведених законских одредби, на накнаду за услугу организовања скупова научних радника из области економије, која се наплаћује путем котизација, обрачунава се ПДВ, с обзиром да за ову услугу није прописано пореско ослобођење, а обвезник ПДВ има право на одбитак претходног пореза у складу са Законом.

3. Могућност одбитка пореза на промет који је садржан у залихама акцизних производа набављеним до 31.12.2004. године као претходног пореза, а који није плаћен преко куповне цене тих производа

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-185/05-04 од 28.1.2005. год.)

Одредбом члана 64. Закона о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04 и 86/04 – у даљем тексту: Закон) прописано је да су лица која су обвезници ПДВ у складу са Законом била дужна да на дан 31. децембра 2004. године изврше попис затечених залиха дуванских прерађевина, алкохолних пића, кафе, моторног бензина, дизел горива и лож уља, намењених даљем промету и утврде износ пореза на промет производа садржаног у тим залихама који је обрачунат при набавци, а који је плаћен преко куповне цене или при увозу.

Утврђени износ пореза на промет обвезник може да користи као претходни порез, у складу са одредбама Закона, ако те производе користи за вршење промета добара и услуга, а има право на одбитак претходног пореза. Порез на промет, као претходни порез, може се одбити у износу који одговара сразмерно извршеном промету добара и услуга у наредним пореским периодима, при чему обвезник нема право на повраћај утврђеног износа пореза на промет као претходног пореза.

Одредбама Правилника о начину остваривања права на одбитак пореза на промет као претходног пореза код ПДВ ("Сл. гласник РС", бр. 124/04 – у даљем тексту: Правилник) утврђен је начин и поступак остваривања права на одбитак плаћеног пореза на промет као претходног пореза, који могу остварити обвезници ПДВ из члана 64. Закона.

Чланом 3. Правилника прописано је да обвезници ПДВ могу да користе плаћени порез на промет производа као претходни порез ако су плаћене аконтације пореза на промет тих производа веће од пореске обавезе настале по основу промета наведених акцизних производа од 1. јануара до 31. децембра 2004. године и ако се нису определили за повраћај више плаћеног пореза на промет на начин којим се уређује порески поступак и пореска администрација.

Сагласно наведеним одредбама Закона и Правилника, само они обвезници ПДВ који у залихама дуванских прерађевина, алкохолних пића, кафе, моторног бензина, дизел горива и лож уља, затеченим на дан 31.12.2004. године, имају садржан порез на промет производа који је плаћен кроз набавну цену, и ако су плаћене аконтације пореза на промет тих производа веће од пореске обавезе настале по основу промета наведених акцизних производа од 1. јануара до 31. децембра 2004. године, а нису се

определили за повраћај више плаћеног пореза на промет, тај порез на промет производа могу користити као претходни порез, под условом да обављају промет добара и услуга, а имају право на одбитак претходног пореза.

У случају када обвезник из члана 64. Закона није до 31. децембра 2004. године платио кроз набавну цену порез на промет производа садржан у залихама наведених акцизних производа, већ то учини у 2005. години, а уплаћене аконтације пореза на промет су веће од износа пореске обавезе, може порез на промет производа садржан у залихама тих производа на дан 31. децембра 2004. године користити као претходни порез у оном пореском периоду када је плаћен порез на промет кроз набавну цену, сразмерно извршеном промету. Ако је у пореском периоду порез на промет производа плаћен делимично, обвезник може порез на промет садржан у залихама на дан 31. децембра 2004. године користити као претходни порез до износа плаћеног пореза на промет производа, а сразмерно извршеном промету тих производа.

4. Порески третман израде пројеката за друга министарства од стране Републичког завода за развој, као и израде међународних пројеката који се врше заједно са иностраним партнерима (Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-90/05-04 од 25.1.2005. год.)

Законом о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04 и 86/04), чланом 9. став 1, прописано је да Република и њени органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, као и правна лица основана законом у циљу обављања послова државне управе, нису обвезници у смислу овог закона ако обављају промет добара и услуга из делокруга органа, односно у циљу обављања послова државне управе, а ставом 2. је прописано да

Република, њени органи, односно правна лица из става 1. овог члана јесу обвезници ако обављају промет добара и услуга изван делокруга органа, односно ван обављања послова државне управе, а који су опорезиви у складу са овим законом.

Законом о државној управи ("Сл. гласник РС", бр. 20/02 ...49/99) у члану 1. ст. 1, 3. и 4. прописано је да послове државне управе обављају министарства, а за обављање стручних послова и послова државне управе, кад је то законом одређено, образују се посебне организације, при чему се министарства и посебне организације образују законом.

Законом о министарствима ("Сл. гласник РС", бр. 19/04 и 84/04) у члану 1. прописано је да се тим законом образују министарства и посебне организације и уређује њихов делокруг, као и да се посебне организације могу образовати, а њихов делокруг уредити посебним законом.

У складу са Законом о министарствима, у делу II. "Посебне организације", у члану 21. тачка 2) као посебна организација наведен је и Републички завод за развој.

Чланом 23. истог Закона прописано је да Републички завод за развој обавља стручне послове који се односе на:

- друштвено-економски развој Републике Србије и развојну економску политику Републике Србије;
- стратегију и политику регионалног развоја;
- функционисање и доградњу система привредног, социјалног, регионалног и одрживог развоја;
- оквире, критеријуме и правце структурног прилагођавања привреде и реструктурирања предузећа;
- израду анализа привредног, социјалног и регионалног развоја;

- демографски развој;
- координирање и усмеравање регионалног развоја;
- израду посебних регионалних програма;
- развој система подстицаја за улагања у недовољно развијена подручја и равномерни регионални развој;
- оквире, критеријуме и правце усмеравања средстава за регионални развој;
- припрему и оцену оправданости развојних и инвестиционих програма који су од интереса за Републику Србију;
- процене основних економских пропорција и биланса;
- симулирање, тестирање и оцену ефеката економских и развојних мера и институционалних промена;
- развој и унапређење методологије анализа и планирања развоја и примену методолошких инструмената;
- пројектовање база података и развој информационих система у функцији економских анализа, као и друге послове одређене законом.

Сагласно наведеном, а према одредби члана 9. став 1. Закона о порезу на додату вредност, Републички завод за развој, који је као посебна организација основан Законом о министарствима, није обвезник ПДВ за промет добара и услуга који врши у циљу обављања послова државне управе, што, према нашем мишљењу, обухвата и израду пројеката за поједина министарства (нпр. "Анализа развоја малих и средњих предузећа и предузетништва") као стручни посао друштвено-економског развоја и развојно-економске политике Републике Србије, као и израду међународних пројеката које врши у сарадњи са иностраним партнерима .

5. Тумачење одредбе члана 23. став 2. тачка 13) Закона о порезу на додату вредност, односно шта се сматра "гасном дистрибутивном мрежом" и "индивидуалним потрошачем"
(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-175/2005-04 од 25.1.2005. год.)

Законом о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04 и 86/04) у члану 23. став 2. тачка 13) прописано је да се по посебној стопи ПДВ од 8% опорезује природни гас који се испоручује индивидуалним потрошачима преко гасне дистрибутивне мреже.

Законом о енергетици ("Сл. гласник РС", бр. 84/04) у члану 129. ст. 1. и 2. прописано је да дистрибутивни систем природног гаса чини мрежа цевовода, други енергетски објекти, телекомуникациона, информациона и друга инфраструктура неопходна за дистрибуцију природног гаса радног притиска мањег од 6 бара, а саставни део дистрибутивног система природног гаса може бити и део мреже цевовода и других енергетских објеката у којима је радни притисак природног гаса између 6 и 16 бара.

Из аспекта Закона о ПДВ, гасна дистрибутивна мрежа преко које се врши испорука природног гаса индивидуалним потрошачима обухвата мрежу цевовода, других енергетских објеката, телекомуникациону, информациону и другу инфраструктуру неопходну за дистрибуцију природног гаса радног притиска мањег од 6 бара, као и мрежу цевовода и других енергетских објеката у којима је радни притисак природног гаса између 6 и 16 бара, ако се испорука гаса врши том мрежом.

Индивидуалним потрошачима, у смислу наведене одредбе Закона о ПДВ, сматрају се сва лица (грађани, фабрике, болнице, школе, топлане и др.) којима се врши испорука гаса преко гасне дистрибутивне мреже.

Према томе, природни гас који се увози, односно који се испоручује преко гасне дистрибутивне мреже индивидуалним потрошачима, опорезује се по посебној стопи ПДВ од 8%.

6. Порески третман увоза опреме страног улагача која представља улог у капиталу предузећа

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-175/2005-04 од 25.1.2005. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04 и 86/04 – у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 7. Закона, увоз је сваки унос добара у царинско подручје Републике.

У складу са наведеним законским одредбама, на добра која се увозе у Републику, осим на добра за која је одредбом члана 26. Закона прописано пореско ослобођење, обрачунава се и плаћа ПДВ.

Одредбом члана 6. став 1. Закона прописано је да се прометом добара и услуга, у смислу овог закона, не сматра пренос целокупне или дела имовине, са или без накнаде, или као улог, ако је стицалац порески обвезник или тим преносом постане порески обвезник и ако продужи да обавља исту делатност.

Наведена законска одредба не односи се на увоз добара која представљају улог у капиталу предузећа.

Према томе, при увозу добара – опреме за вршење делатности која представља улог страног лица у капиталу домаћег пре-

дузећа, обрачунава се и плаћа ПДВ, а обвезник има право на одбитак ПДВ плаћеног при увозу добара у складу са Законом.

7. Порески третман промета путничких аутомобила и других моторних возила набављених до 31.12.2004. године, који изврши обвезник ПДВ

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-31/4-05-04 од 22.1.2005. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04 и 86/04 – у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Пореска основица код промета добара и услуга јесте износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге, укључујући субвенције које су непосредно повезане са ценом тих добара или услуга, у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

Када је реч о промету половних добара, укључујући половна моторна возила (путнички аутомобили, теретна возила, аутобуси и др.), који врши обвезник ПДВ, пореску основицу, у складу са одредбом члана 36. став 1. Закона, чини разлика између продајне и набавне цене добра (у даљем тексту: опорезивање разлике), уз одбитак ПДВ који је садржан у тој разлици.

Утврђивање основице на овај начин, сагласно ставу 2. истог члана Закона, може да се примени само ако код набавке тих добара њихов испоручилац није дуговао ПДВ или је користио опорезивање разлике.

У складу са наведеним законским одредбама, као и одредбом члана 62. став 1. Закона, којом је прописано да се одредбе овог закона примењују на сав промет добара и услуга и увоз добара који се врше од 1. јануара 2005. године, на промет половних путничких аутомобила и других моторних возила набављених до 31.12.2004. године обрачунава се и плаћа ПДВ, независно од тога да ли су ова возила набављена уз пореско изузимање, пореско ослобођење или је на њихов промет плаћен порез на промет производа, у складу са Законом о порезу на промет ("Сл. гласник РС", бр. 22/01 ...84/04), односно порез на пренос апсолутних права, у складу са Законом о порезима на имовину ("Сл. гласник РС", бр. 26/01 ...135/04).

С обзиром да у овом случају испоручилац путничких аутомобила и других моторних возила није ни могао да дугује ПДВ или да користи опорезивање разлике, већ је могао да дугује само порез на промет производа или порез на промет апсолутних права, одредба члана 36. Закона не може се применити.

Према томе, за промет путничких аутомобила и других моторних возила чија је набавка извршена до 31.12.2004. године пореску основицу чини износ накнаде који обвезник ПДВ прима или треба да прими по основу испоруке ових добара.

8. Опорезивање чланарина које плаћају чланице удружења према Закону о ПДВ

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-31/5-05-04 од 22.1.2005. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04 и 86/04) прописано је да је предмет опорезивања испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Чланарине (новчана средства) које плаћају чланице (оснивачи) удружења, а које удружење искључиво користи за исплате зарада и других примања запосленима у удружењу, плаћање пореза и доприноса, као и трошкова пословања (струја, вода, телефони), немају третман накнада за извршене услуге.

Међутим, уколико се за чланове удружења врши посебна услуга за коју се наплаћује посебна накнада, на њу је удружење дужно да обрачуна ПДВ у пореском периоду.

9. Порески третман накнаде за обраду захтева за осигурање стамбених кредита из аспекта Закона о ПДВ

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-141/05-04 од 22.1.2005. год.)

Одредбом члана 25. став 2. тачка 1) Закона о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04 и 86/04) прописано је пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза за услуге осигурања и реосигурања, укључујући пратеће услуге посредника и агената (заступника) у осигурању.

Према одредби члана 5. став 6. Закона, ако се уз услугу врши споредно пружање услуга или споредна испорука добара, сматра се да је пружена једна услуга.

У складу са наведеним законским одредбама, обрада захтева за осигурање стамбених кредита сматра се саставним делом услуге осигурања тих кредита.

Према томе, накнада за обраду захтева за осигурање стамбених кредита, коју банке уплаћују Националној корпорацији по упућеном захтеву за осигурање стамбених кредита, сматра се саставним делом накнаде за услугу осигурања стамбених кредита, па се и на ову накнаду, у складу са одредбом члана 25. став 2. тачка 1) Закона, односи пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза.

10. Порески третман опреме и материјала који се увозе за потребе реализације пројекта изградње и реконструкције моста "Слобода" у Новом Саду, а који се финансира из средстава ЕУ преко Европске агенције за реконструкцију и фирме из Немачке

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00708/2005-04 од 21.1.2005. год.)

Законом о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04 и 86/04) нису изричито прописана пореска ослобођења за промет добара и услуга, као и увоз добара, у случају када је то предвиђено међународним уговорима.

Међутим, одредбом члана 16. Уставне повеље државне заједнице Србија и Црна Гора ("Сл. лист Србије и Црне Горе", бр. 1/03) прописано је да ратификовани међународни уговори и општеприхваћена правила међународног права имају примат над правом Србије и Црне Горе.

Међународни уговор – Оквирни споразум који је закључен између Савезне Републике Југославије и Европске уније, односно Комисије Европске заједнице 25.11.2000. године, а који су потписали председник СРЈ и председник Комисије Европске заједнице, у члану 5. алинеја 5. предвиђа: "да се целокупан увоз који се врши у складу са програмима помоћи Заједнице ослобађа царина, увозних дажбина или других фискалних оптерећења и такса које спадају у надлежност савезних органа".

Према Информацији Министарства спољних послова бр. 57-2/9-05 од 18.1.2005. године, међународни уговори постају део унутрашњег правног система државне заједнице Србија и Црна Гора, као и њених држава чланица.

Сагласно наведеном, у конкретном случају на материјал и опрему који се увозе за потребе пројекта изградње и реконструкције моста "Слобода" у Новом Саду, а који се финансира из средстава Европске уније преко Европске агенције за реконструкцију и фирме DSD Dillinger Stahlbau GmbH из Немачке, не плаћа се порез на додату вредност. Напомињемо, у циљу адекватне примене овог пореског ослобођења, потребно је да Пореској управи—централи, уз подношење пореске пријаве за порески период у којем је извршен увоз добара, доставите и податке о називу, броју и датуму међународног уговора на основу којег је остварено пореско ослобођење при увозу добара, називу пројекта у оквиру којег се врши увоз добара, датуму увоза и броју јединствене царинске исправе, као и о врсти, количини и вредности увезених добара.

11. Обрачунавање пореза за услуге обезбеђења извршене до 31. децембра 2004. године

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-0079/2005-04 од 17.1.2005. год.)

Одредбама члана 62. став 1. Закона о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04 и 86/04) прописано је да се одредбе овог закона примењују на сав промет добара и услуга и увоз добара који се врше од 1. јануара 2005. године.

У складу са одредбом члана 66. Закона, на обавезе обрачунавања и плаћања пореза на промет производа и услуга настале до 31. децембра 2004. године примењује се Закон о порезу на промет ("Сл. гласник РС", бр. 22/01, 73/01, 80/02 и 70/03).

Сагласно наведеним законским одредбама, на накнаду за услуге обезбеђења извршене у другој половини децембра 2004. године, а за које се рачуни издају у јануару 2005. године, обрачунава се и плаћа порез на промет услуга по стопи од 20%, у

роковима и на начин прописан Законом о порезу на промет.

На накнаду за услуге обезбеђења извршене од 1. јануара 2005. године обрачунава се и плаћа ПДВ по стопи од 18%, у складу са Законом о порезу на додату вредност.

12. Могућност ослобађања од обавезе плаћања ПДВ за изградњу породилишта

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-67/2005-04 од 14.1.2005. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04 и 86/04) прописано је да је предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Прометом добара, у смислу члана 4. став 3. тачка б) Закона, сматра се испорука добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала испоручиоца, ако се не ради само о додацима или другим споредним материјалима.

Прометом услуга, у смислу члана 5. став 3. тачка з) Закона, сматра се предаја добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала испоручиоца.

У складу са наведеним законским одредбама, обвезник ПДВ – грађевинско предузеће које врши изградњу грађевинског објекта дужно је да на промет добара, односно промет услуга, при изградњи грађевинског објекта (утрошени материјал и извршени грађевински радови) обрачуна и плати ПДВ у роковима и на начин прописан Законом, с обзиром да за овај промет одредбама чл. 24

–26. Закона није прописано пореско ослобођење.

Према томе, из аспекта Закона о порезу на додату вредност, на промет добара и услуга који се врши при изградњи породилишта не може се применити пореско ослобођење.

13. Опорезивање шећера према Закону о ПДВ

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-0031/2-05-04 од 14.1.2005. год.)

Према одредби члана 23. став 2. тачка 1) Закона о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04 и 86/04), по посебној стопи ПДВ од 8% опорезује се промет добара и услуга или увоз добара, и то: хлеба, млека, брашна, шећера, јестивог уља од сунцокрета, кукуруза, уљане репице, соје и маслине, јестиве масноће животињског и биљног порекла.

Правилником о утврђивању добара и услуга чији се промет опорезује по посебној стопи ПДВ ("Сл. гласник РС", бр. 108/04 и 140/04), у члану 2. став 4, прописано је да се шећером, у смислу члана 23. став 2. тачка 1) Закона, сматра рафинисани шећер од шећерне репе и шећерне трске.

У складу са наведеним одредбама Закона и Правилника, промет, као и увоз рафинисаног шећера од шећерне репе и шећерне трске опорезује се по посебној стопи ПДВ од 8%, без обзира на облик гранулације (кристал, коцка или прах).

ПОРЕЗИ НА ИМОВИНУ

1. Порески обвезник код преноса апсолутних права на хартијама од вредности

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-00010/2005-04 од 26.1.2005. год.)

Одредбом члана 23. тачка 3) Закона о порезима на имовину ("Сл. гласник РС", бр. 26/01, 80/02 и 135/04) прописано је да се порез на пренос апсолутних права плаћа код преноса уз накнаду удела у правном лицу и хартија од вредности.

Обвезник пореза на пренос апсолутних права је продавац, односно преносилац права из чл. 23. и 24. Закона (члан 25. Закона).

Према томе, продавац односно преносилац апсолутних права на хартијама од вредности обвезник је пореза на пренос апсолутних права у смислу наведеног законског решења.

Напомињемо да је лице-резидент Републике Србије обвезник пореза на пренос апсолутних права на хартијама од вредности уз накнаду за пренос остварен у Републици Србији и ван њене територије, док је лице-нерезидент Републике Србије обвезник тог пореза само за пренос остварен на територији Републике Србије (члан 26. ст. 1. и 2. Закона).

Одредбом члана 27. Закона о изменама и допунама Закона о порезима на имовину ("Сл. гласник РС", бр. 135/04) измењен је односно допуњен члан 36. Закона о порезима на имовину.

Наведена одредба Закона измењена је односно допуњена у делу којим је уређена месна надлежност пореског органа у случају преноса осталих апсолутних права, при чему је прописано да се пореска пријава у случају преноса осталих апсолутних права подноси пореском органу у општини на чијој територији обвезник има пребивалиште, односно седиште, а ако обвезник нема пребивалиште или седиште у Републици, пријава се подноси пореском органу у општини у којој стицалац права има пребивалиште, односно седиште.

Дакле, одредбом члана 27. став 3. Закона о изменама и допунама измењен је, односно допуњен члан 36. Закона о порезима на имовину само када је реч о прецизирању месне надлежности пореског органа и наведена измена није од утицаја на законска решења везана за пореског обвезника пореза на пренос апсолутних права.

2. Порески третман наслеђеног права својине на стану у зависности од наследног реда у којем се наследник налази

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-00002/2005-04 од 26.1.2005. год.)

1. Одредбом члана 14. став 1. Закона о порезима на имовину ("Сл. гласник РС", бр. 26/01, 80/02 и 135/04) прописано је да се порез на наслеђе и поклон плаћа на права на непокретности из члана 2. став 1. тач. 1) до 5) Закона (право својине, право плодуживања, право употребе и право становања, право временског коришћења – тајм-шеринг и право закупа стана или стамбене зграде у складу са законом којим је уређено становање, за период дужи од једне године или на неодређено време), које наследници, односно поклонопримци наслеђују, односно приме на поклон.

Дакле, порез на наслеђе и поклон плаћа се на наслеђе права својине на стану, сем у случајевима за које је прописано право на пореско ослобођење.

Према члану 21. став 1. тачка 3) Закона, порез на наслеђе и поклон не плаћа наследник другог наследног реда – на један наслеђени стан, ако је са оставиоцем непрекидно живео у заједничком домаћинству најмање годину дана пре смрти оставиоца.

Одредбом члана 12. став 1. Закона о наслеђивању ("Сл. гласник РС", бр. 46/95 и 101/03) прописано је да други наследни ред чине оставиочев брачни друг и оставиочеве родитељи и њихово потомство.

Према томе, ако сте са сестром живели у заједничком домаћинству најмање годину дана пре њене смрти имате право на пореско ослобођење на један наслеђени стан.

2. Стопе пореза на наслеђе и поклон су прогресивне. По којој ће се стопи порез на наслеђе плаћати (када обавеза плаћања постоји) зависи од чињенице у ком наследном реду се наследник у конкретном случају налази, као и од висине пореске основице на наслеђе.

Наиме, наследник првог наследног реда, брачни друг и родитељ оставиоца не плаћају порез на наслеђе (члан 21. став 1. тачка 1) Закона).

Обвезници који се у односу на оставиоца односно поклонодавца налазе у другом наследном реду по законском реду наслеђивања (у даљем тексту: наследни ред), порез на наслеђе и поклон плаћају по следећим стопама:

на пореску основицу:	плаћа се на име пореза:
– до 300.000 динара	3%
– преко 300.000 динара	9.000 динара +5% на износ преко 300.000 динара.

Обвезници који се у односу на оставиоца односно поклонодавца налазе у трећем и даљем наследном реду, односно обвезници који са оставиоцем, односно поклонодавцем нису у сродству, порез на наслеђе и поклон плаћају по стопи од 5%.

3. Чињенично стање од утицаја на постојање и висину пореске обавезе у сваком конкретном случају цени надлежни порески орган.

3. Регулисање наплате потраживања обезбеђених хипотеком првог реда на непокретним стварима и ручном залогом на покретним стварима са становишта пореза на пренос апсолутних права (Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-00539/2004-04 од 29.12.2004. год.)

1. Према одредби члана 24. став 1. тачка 1) Закона о порезима на имовину ("Сл. гласник РС", бр. 26/01, 80/02 и 135/04) преносом уз накнаду, у смислу члана 23. овог закона, сматра се и стицање права својине и других права из члана 23. овог закона на основу правоснажне судске одлуке или другог акта државног органа.

2. Према одредби члана 25. став 5. наведеног закона, у случају из члана 24. тачка 1) Закона, обвезник пореза на пренос апсолутних права је лице на које се преноси апсолутно право.

Према томе, на стицање права својине на непокретности на основу правоснажне судске одлуке о досуђењу непокретности стицаоцу као повериоцу потраживања од преносиоца права, обвезник пореза је поверилац потраживања као лице на које се преноси апсолутно право.

3. Према одредби члана 27. Закона, основица пореза на пренос апсолутних права је уговорена цена у тренутку настанка пореске обавезе, уколико није нижа од тржишне вредности.

Уколико надлежни порески орган оцени да је уговорена цена нижа од тржишне, има право да у року од 20 дана од дана пријема пореске пријаве поднете у складу са одредбом члана 36. став 1. Закона, односно од дана сазнања надлежног пореског органа за пренос, утврди пореску основицу у висини тржишне вредности. Ако порески орган у року из става 2. члана 27. Закона не утврди пореску основицу у висини тржишне вредности, пореску основицу чини уговорена цена.

4. Према одредби члана 4. Закона, обвезник пореза на имовину у тзв. "стативи" на права из члана 2. овог закона је правно и физичко лице које је ималац тих права на непокретности које се налазе на територији Републике Србије.

Ако више правних или физичких лица остварују једно од права из члана 2. овог закона на истој непокретности, у смислу члана 4. став 2. Закона, порески обвезник је свако од њих, сразмерно свом уделу.

Према одредби члана 10. Закона, обавеза пореза на имовину настаје даном стицања права, односно даном почетка коришћења, даном оспособљавања, даном издавања употребне дозволе или даном омогућавања коришћења имовине на други начин.

Према томе, с обзиром да је основ за настанак обавезе плаћања пореза на имовину постојање права на непокретности из члана 2. Закона (право својине, право плодуживања, право употребе и право становања, право временског коришћења – тајм-шеринг, право закупа стана или стамбене зграде у складу са законом којим је уређено становање, за период дужи од једне године или на неодређено време и право коришћења градског грађевинског, односно јавног грађевинског земљишта или осталог грађевинског земљишта у државној својини површине преко 10 ари), а не намена имовине, стицање права својине на непокретности на основу правоснажне судске одлуке о досуђењу непокретности повериоцу потраживања, основ је за опорезивање имовине.

5. По питању књижења материјалне вредности примљене по основу наплате потраживања ово министарство – Сектор за фискални систем ће доставити одговарајући одговор.

6. Министарство финансија, сходно прописима којима су уређена министарства, није надлежно да саветује повериоце по питању правне могућности наплате потраживања у случајевима кад не прихвате предлог суда о намирењу потраживања преносом права на непокретности у стечајном поступку.

4. Порез на пренос апсолутних права на акцијама у домаћој пословној банци са Европске банке за обнову и развој као власника – преносиоца права

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-03-1085/2004-04 од 29.12.2004. год.)

Одредбом члана 23. тачка 3. Закона о порезима на имовину ("Сл. гласник РС", бр. 26/01, 80/02 и 135/04) прописано је да се порез на пренос апсолутних права плаћа код преноса уз накнаду удела у правном лицу и хартија од вредности.

Обвезник пореза на пренос апсолутних права је продавац, односно преносилац права из чл. 23. и 24. Закона (члан 25. став 1. Закона). Лице-нерезидент Републике Србије обвезник је пореза на пренос апсолутних права из члана 23. тач. 2. и 3. Закона само за пренос остварен на територији Републике Србије.

Према томе, принципијелно, када нерезидент Републике Србије правним послом пренесе уз накнаду акције које поседује у правном лицу на територији Републике Србије, обвезник је пореза на пренос апсолутних права по том основу.

Међутим, према члану 16. Уставне повеље државне заједнице Србија и Црна Гора, ратификовани међународни уговори и општеприхваћена правила међународног права имају примат над правом Србије и Црне Горе и правом држава чланица.

У том смислу, уколико је државна заједница Србија и Црна Гора потписник Уговора о оснивању Европске банке за обнову и развој од 29. маја 1990. године, којим је уређено да у оквирима званичних активности Банке сва средства, имовина и доходак буду изузети из свих директних пореза, и ако је тај уговор ратификован, сматрамо да се на пренос акција у правном лицу на територији Републике Србије који у својству власника – преносиоца права врши Европска банка за обнову и развој, порез на пренос апсолутних права не плаћа, независно од тога што Законом о порезима на имовину није прописано пореско ослобођење по наведеном основу.

По питању да ли је конкретни уговор ратификован, упућујемо вас да се обратите надлежном органу државне заједнице Србија и Црна Гора.

5. Опорезивање преноса права својине на стану уз накнаду са Фонда за финансирање изградње станова солидарности на корисника, као и пренос са корисника на купца стана

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-00829/2004-04 од 28.12.2004. год.)

1. Сагласно одредби члана 23. тачка 1), а у вези са чланом 2. став 1. тачка 1) Закона о порезима на имовину ("Сл. гласник РС", бр. 26/01, 80/02 и 135/04), порез на пренос апсолутних права се плаћа код преноса права својине на непокретности уз накнаду.

С тим у вези, порез на пренос права плаћа се приликом сваког преноса уз накнаду права својине на непокретности (осим у случајевима за које је Законом прописано пореско ослобођење), што значи да се плаћа онолико пута колико се пута тај пренос врши.

Дакле, предмет опорезивања порезом на пренос апсолутних права је пренос права својине на стану уз накнаду са Фонда за финансирање изградње станова солидарности на корисника, као и пренос са корисника на купца.

2. Одредбом члана 25. став 1. Закона прописано је да је обвезник пореза на пренос апсолутних права продавац, односно преносилац права из члана 23. и 24. Закона.

Лице на које је пренето апсолутно право јемчи супсидијарно за плаћање пореза на пренос апсолутних права. Лице на које је пренето апсолутно право, које се уговором обавезало да плати порез на пренос апсолутних права, јемчи солидарно за плаћање тог пореза (члан 42. Закона).

Према томе, како сте ви уговором преузели обавезу измирења свих трошкова везаних за извршење уговора, укључујући порез као и трошкове преноса, у конкретном случају сте солидарни јемац за плаћање пореза на пренос апсолутних права.

3. Одредбом члана 67. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији ("Сл. гласник РС", бр. 80/02...55/04) прописано је да се наплата пореза, по правилу, врши плаћањем новчаног износа о доспелости пореза на прописане уплатне рачуне јавних прихода, у роковима прописаним законом. Порез на пренос апсолутних права утврђује се решењем надлежног пореског органа (члан 39. став 1. Закона).

Према томе, измирење новчане обавезе корисника стана према Фонду за финансирање изградње станова солидарности које сте ви, као купац, извршили, а који износ вам је корисник урачунао у износ новчане обавезе који сте дужни да извршите према њему као продавцу на име откупне цене стана, не сматра се измирењем пореске обавезе.

Наиме, порез на пренос апсолутних права у сваком конкретном случају и на сваки извршени пренос утврђује се решењем надлежног пореског органа, а не облигационим правним послом између лица која тај пренос врше. Такође, порез се плаћа на прописани уплатни рачун, а не на рачун једне од страна у правном послу.

Према томе, на сваки од извршених преноса права својине обвезник пореза – односно солидарни јемац дужан је да утврђену пореску обавезу измири.

6. Обвезник пореза на имовину на економску зграду у пољопривреди дату у закуп

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-00497/2004-04 од 28.12.2004. год)

Одредбом члана 4. став 1. Закона о порезима на имовину ("Сл. гласник РС", бр. 26/01, 80/02 и 135/04) прописано је да је обвезник пореза на имовину на права из члана 2. Закона правно и физичко лице које је ималац тих права на непокретности које се налазе на територији Републике Србије.

Према одредби члана 12. став 1. тачка 10) Закона, порез на имовину не плаћа се на права на непокретности из члана 2. Закона – економске зграде у пољопривреди.

Међутим, одредбом члана 12. ст. 3. и 4. Закона прописано је да се одредбе ст. 1. и 2. тог члана не примењују на непокретности које се трајно дају другим лицима ради остваривања прихода. Трајним давањем другим лицима, у смислу члана 12. став 3. Закона, сматра се свако уступање непокретности другом лицу уз накнаду, које у току 12 месеци, непрекидно или са прекидима, траје дуже од 183 дана.

Према томе, када власник економских зграда у пољопривреди те зграде да уз накнаду другом лицу, порез на имовину се плаћа, а обвезник је власник објеката – зграда које су предмет закупа.

7. Порез на пренос апсолутних права у случају откупа стана од Поштанске штедионице

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-00725/2004-04 од 27.12.2004. год.)

Одредбом члана 31. став 1. тачка 4) Закона о порезима на имовину ("Сл. гласник РС", бр. 26/01 и 80/02) која се примењивала до 22.12.2004. године, било је прописано да се порез на пренос апсолутних права не плаћа у случајевима кад физичко лице, откупом стамбене зграде или стана у друштвеној, односно државној својини са станарским правом, односно правом дугорочног закупа, стекне својину или сусвојину на тој згради, односно стану.

Према одредби члана 31. став 1. тачка 4) Закона о изменама и допунама Закона о порезима на имовину ("Сл. гласник РС", бр. 135/04), која се примењује од 22.12.2004. године, порез на пренос апсолутних права не плаћа се кад физичко лице, откупом стамбене зграде или стана у друштвеној, односно државној својини са станарским правом, односно правом дугорочног закупа, стекне својину или сусвојину на тој згради или стану, сразмерно

учешћу друштвеног, односно државног капитала у укупном капиталу преносиоца права.

Чланом 5. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији ("Сл. гласник РС", бр. 80/02 ...55/04) прописано је да се пореска обавеза утврђује на основу прописа који су били на снази у време њеног настанка, осим ако је, у складу с уставом и законом, за поједине одредбе закона предвиђено да имају повратно дејство.

Одредбом члана 29. став 1. Закона прописано је да пореска обавеза на пренос апсолутних права настаје даном закључења уговора о преносу апсолутног права. Према ставу 6. тог члана, ако уговор о преносу апсолутног права или одлука суда, односно решење надлежног управног органа нису пријављени или су пријављени неблаговремено, сматраће се да је пореска обавеза настала даном сазнања надлежног пореског органа за пренос.

Дакле, да бисмо дали конкретна одговор потребно је да појасните захтев по питањима када је у конкретном случају закључен уговор о откупу стана, односно када је пореска обавеза пријављена пореском органу у смислу члана 36. став 1. Закона, као и да ли је на дан закључења уговора о откупу стана Поштанска штедионица а.д. била у државној (друштвеној) или мешовитој својини.

8. Порески третман преноса апсолутних права на непокретности уз накнаду коју чине апсолутна права на другој непокретности која на дан закључења уговора не постоји – будућој ствари
(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00985/2004-04 од 23.12.2004. год.)

1. Законом о порезима на имовину ("Сл. гласник РС", бр. 26/01, 80/02 и 135/04) не уређује се правна могућност за закључење правних послова којима се преносе стварна права на непокретностима, већ евентуалне пореске обавезе по основу преноса апсолутних права која су предмет опорезивања по Закону.

2. Према одредби члана 23. став 1. тачка 1) Закона, порез на пренос апсолутних права плаћа се код преноса уз накнаду стварних права на непокретности из члана 2. Закона (право својине; право плодуживања; право употребе и право становања; право временског коришћења-тајм шеринг; право закупа стана или стамбене зграде у складу са законом којим је уређено становање, за период дужи од једне године или на неодређено време и право коришћења градског грађевинског, односно јавног грађевинског земљишта или осталог грађевинског земљишта у државној својини, површине преко 10 ари), сем у случајевима за које је прописано пореско ослобођење.

Ако се има у виду да се правна природа уговора не одређује према називу који су уговорне стране том правном послу дале, већ према правима и обавезама које из конкретних уговора за уговорне стране произилазе, када се и по основу уговора названог "Уговор о суинвестирању" врши пренос права својине на непокретности или других права из члана 23. или члана 24. Закона уз накнаду, принципијелно на пренос апсолутних права плаћа се порез.

Конкретно, када се апсолутна права на непокретности преносе уз накнаду коју чине апсолутна права на другој непокретности која на дан закључења уговора не постоји – будућој ствари (нпр. преноси се право својине на постојећем објекту који ће се рушити и земљишту на коме са тај објекат налази, или њиховом делу), купцу – лицу које ће као инвеститор постати ималац права градње, на кога ће гласити инвестиционо-техничка документација за изградњу будућег објекта, који ће финансирати ту изградњу и на тај начин се правно идентификовати као власник новоизграђеног објекта за својину или сусвојину на делу објекта који ће се изградити на том земљишту, ради се о два преноса апсолутних права на непокретности уз накнаду на које се плаћа порез, и то:

– први пут, на непокретности које у моменту закључења уговора постоје (нпр. објекту или земљишту) и

– други пут, код преноса апсолутних права на другој непокретности, односно изграђеној будућој ствари (нпр. делу објекта – стану) који се преноси ради исплате накнаде у вези обавеза по основу првог преноса.

Када се, међутим, лице – власник објекта који ће се срушити или власник земљишта (односно ималац права градње) на кога гласи инвестиционо-техничка документација за изградњу објекта правно идентификује као власник новоизграђеног објекта, а друга уговорна страна финансира све или само извесне радове на конкретној изградњи на име ког финансирања остварује право својине на идеалном делу изграђеног објекта нпр. стану, уговор којим се регулишу међусобна права и обавезе тих уговорних страна у вези преноса права својине на идеалном делу или стану, има карактер акта о преносу апсолутних права уз накнаду, на који се порез на пренос апсолутних права плаћа.

У смислу изнетог, напомињемо да са становишта Закона о порезима на имовину, није неопходно да се накнада за пренос апсолутних права даје у новцу, већ је довољно да се она може новчано изразити (признавање сусвојине на објекту или својине на стану за вредност изведених радова).

3. Према одредби члана 27. став 1. Закона, основица пореза на пренос апсолутних права је уговорена цена у тренутку настанка пореске обавезе, уколико није нижа од тржишне вредности.

Уколико надлежни порески орган оцени да је уговорена цена нижа од тржишне вредности, има право у року од 20 дана од дана пријема пореске пријаве поднете у складу са одредбом члана 36. став 1. Закона, односно од дана сазнања за пренос, да утврди пореску основицу у висини тржишне вредности (члан 27. став 2. Закона).

Према томе, предмет процене надлежног пореског органа је тржишна вредност конкретног апсолутног права чији се пренос врши.

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРЕДУЗЕЋА

1. Примена члана 49. Закона о порезу на добит предузећа

(Објашњење Министарства финансија, бр. 413-00-00909/2004-04 од 23.12.2004. год.)

Према одредбама члана 49. Закона о порезу на добит предузећа ("Сл. гласник РС", бр. 25/01, 80/02 и 43/03 - у даљем тексту: Закон), који се примењивао до 1.8.2004. године, обвезник који на неодређено време запосли нове раднике имао је право да оствари пореску олакшицу (порески кредит) - умањење обрачунатог пореза на добит предузећа за период од две године од дана запослења нових радника, за износ једнак износу који чини 100% бруто зарада, односно плата, које су исплаћене тим запосленима, увећаних за припадајуће јавне приходе плаћене на терет послодавца.

У погледу права на порески кредит по основу новозапослених радника, наведеном одредбом члана 49. Закона није прописан различит третман између запошљавања оснивача у свом предузећу и запошљавања других радника.

Према томе, у складу са чланом 49. Закона, обвезник који је у току 2003. године запослио новог радника на неодређено време стекао је право, по нашем мишљењу, на порески кредит из члана 49. Закона, независно од тога што је новозапослени радник уједно и оснивач предузећа.

2. Порески подстицаји код улагања у случају промене оснивача

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-07-753/2004-04 од 23.12.2004. год.)

Чланом 50а став 1. Закона о порезу на добит предузећа ("Сл. гласник РС", бр. 25/01, 80/02, 43/03 и 84/04, у даљем тексту: Закон) прописано је да се порески обвезник који уложи у своја основна средства, односно у чија основна средства друго лице уложи више од 600 милиона динара, та средства користи у регистрованој делатности у Републици и у периоду улагања додатно запосли на неодређено време најмање 100 лица, ослобађа плаћања пореза на добит предузећа у периоду од десет година сразмерно том улагању.

Пореско ослобођење примењује се по испуњењу услова, од прве године у којој је остварена опорезива добит.

Сагласно чл. 50в и 50г Закона, обвезник губи право на пореско ослобођење уколико:

- смањи број запослених испод броја утврђеног у члану 50а став 1. Закона;
- прекине са пословањем;
- престане да користи или отуђи средства из члана 50а став 1, а у нова основна средства не уложи износ једнак тржишној цени отуђених средстава.

Према томе, у случају када није смањио број новозапослених радника, није престао са коришћењем или отуђио основна средства, нити је прекинуо са пословањем (јер се променом оснивача не прекида са пословањем односно не губи правни континуитет постојања), сматрамо да обвезник има право да настави са коришћењем пореског ослобођења из члана 50а Закона.

Сагласно наведеном, сматрамо и да се, као услов за пореско ослобођење, обвезнику признају сва улагања извршена у складу са чланом 50а Закона, независно од тога да ли је у периоду улагања извршена промена оснивача.

ПОРЕЗИ НА УПОТРЕБУ, ДРЖАЊЕ И НОШЕЊЕ ДОБАРА

1. Могућност смањења пореза на револвер због тешке материјалне ситуације пореског обвезника

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-01-00012/2005-04 од 17.1.2005. год.)

Законом о порезима на употребу, држање и ношење добара ("Сл. гласник РС", бр. 26/01 ... 132/04) није прописана могућност смањења пореза на регистровано оружје из разлога тешке материјалне ситуације пореског обвезника.

ЦАРИНЕ

1. Одлагање плаћања царинског дуга

(Мишљење Министарства финансија, бр. 483-00-00015/2005-17 од 25.1.2005. год.)

На основу члана 284. Уредбе о царински дозвољеном поступању са царинском робом, пуштању царинске робе и наплати царинског дуга ("Сл. гласник РС", бр. 127/03), одлагање плаћања царинског дуга у складу са одредбом члана 228. став 1. Царинског закона ("Сл. гласник РС", бр. 73/03) може се одобрити царинском дужнику:

1. предузетнику и малом правном лицу – ако је износ царинског дуга већи од 30% од укупног годишњег прихода исказаног у његовом последњем финансијском извештају, односно годишњег паушалног прихода;

2. средњем и великом правном лицу – ако је износ царинског дуга већи од 25% од обртних средстава исказаних у његовом последњем финансијском извештају.

На основу изнетог, уколико испуњавате неки од наведених услова, Министарство финансија је сагласно да вам се изврши одлагање плаћања царинског дуга у складу са условима прописаним чланом 228. Царинског закона.

2. Могућност ослобађања фудбалског клуба од плаћања царинских дажбина на увоз спортске опреме која је предмет донације фирме из Шпаније

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-00025/2005-17 од 25.1.2005. год.)

Сходно члану 1. којим се дефинише ко може бити прималац донације и члану 2. којим се дефинише шта може бити предмет донације Закона о донацијама и хуманитарној помоћи ("Сл. лист СРЈ", бр. 53/2001, 61/2001 и 36/2002), мишљење овог министарства је да фудбалски клуб може бити ослобођен плаћања царине и других увозних дажбина на увоз наведене спортске опреме која је предмет донације, а према приложеној спецификацији.

То право може да се оствари на начин предвиђен чланом 6. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи, и у ту сврху, уз захтев за ослобођење, надлежној царинарници се подноси:

- изјава донатора из које се види да се опрема шаље бесплатно;
- изјава да ће опрема бити употребљена у сврху обављања делатности за коју је фудбалски клуб основан;
- извод из одговарајућег регистра из кога се утврђује делатност корисника донације.

3. Плаћање увозних дажбина на моторна возила која су одузета на основу правоснажних судских пресуда донетих од стране судова у Републици Србији, а пре њиховог доношења возила су била регистрована на територији Републике Црне Горе

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-01171/04-17 од 25.1.2005. год.)

Чланом 2. Уредбе о поступку са робом у промету са Републиком Црном Гором регулисано је да се роба страног порекла која се упућује са царинског подручја Републике Црне Горе ("Сл. гласник РС", бр. 53/03) на царинско подручје Републике Србије, у друмском, железничком, поштанском и авио саобраћају, пријављује царинским органима Републике Србије, на царинском контролном пункту и уз мере царинског надзора упућује најближој робној царинској испостави, ради пријављивања и одређивања царински дозвољеног поступања или употребе.

Имајући у виду изнето, мишљење Министарства финансија је да се и у односу на моторна возила страног порекла, увезена из Републике Црне Горе на територију Републике Србије, плаћају увозне дажбине.

4. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на увоз робе намењене обављању спортских делатности поводом одржавања Европског првенства у кошарци на територији државне заједнице Србија и Црна Гора

(Мишљење Министарства финансија, бр. 110-00-559/04-17 од 24.1.2005. год.)

Чланом 193. став 1. тачка 4, 5 и 10. Царинског закона ("Сл. гласник РС", бр. 73/03) лица, осим физичких, ослобођена су од плаћања увозних дажбина на увоз робе у Републику Србију у следећим случајевима:

- уколико се баве спортском делатношћу – на робу која се не производи у Србији, а служи непосредно за обављање тих делатности, осим алкохола и алкохолних пића, дуванских производа и путничких моторних возила;

- на робу коју бесплатно приме из иностранства за спортске сврхе, осим алкохола и алкохолних пића, дуванских производа и путничких моторних возила;
- на медаље и плакете које примају из иностранства ради додељивања на међународним такмичењима која се организују у Србији.

Чланом 194. став 1. тачка 2. Царинског закона регулисано је да се увозне дажбине не плаћају ни на увоз рекламног материјала и узорака који се бесплатно примају из иностранства.

5. Могућност ослобађања инвалида од плаћања царине на увоз возила са аутоматским мењачем

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-00015/2005-17 од 20.1.2005. год.)

У складу са чланом 192. став 1. тачка 11) Царинског закона ("Сл. гласник РС", бр. 73/2003) ослобођени од плаћања увозних дажбина су инвалиди и то на ортопедска и друга помагала која служе као замена телесних органа који недостају, односно оштећених телесних органа и на резервне делове и потрошни материјал за коришћење тих помагала, осим на путничке аутомобиле које унесу или приме из иностранства за личну употребу.

У складу са наведеним, мишљење овог министарства је да нема законског основа за ослобађање од плаћања увозних дажбина на путнички аутомобил.

6. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на увоз путничког возила марке V W, тип Golf, година производње 1979, из Републике БиХ

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-00001/2005-17 од 18.1.2005. год.)

Право на ослобађање од плаћања увозних дажбина на увоз возила страног порекла имају лица која су избегла из бивших република СФРЈ и добила наше држављанство, ако су иста регистровала на своје име пре 27.4.1992. године и извршила привремени увоз возила до 31.12.1999. године.

Имајући у виду наведено, право на ослобађање од плаћања увозних дажбина на увоз предметног возила можете остварити уколико испуњавате наведене услове и уколико надлежној царинарници, уз захтев за ослобађање од плаћања увозних дажбина, поднесете следећу документацију:

- уверење о држављанству СЦГ,
- доказ да сте били власник возила пре 27. априла 1992. године,
- сагласност Министарства за економске односе са иностранством за увоз (с обзиром да је возило старије од 3 године).

7. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на путнички аутомобил, марке V W, тип Golf, година производње 1988, допремљен из Републике Црне Горе у Републику Србију, ради пресељења

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-00016/2005-17 од 18.1.2005. год.)

Сходно овлашћењу из члана 398. став 1. Царинског закона ("Сл. гласник РС", бр. 73/2003) Влада је донела Уредбу о поступку са робом у промету са Републиком Црном Гором ("Сл. гласник РС", бр. 130/2003). Чланом 16. ове уредбе предвиђено је да се на царински поступак у промету са Републиком Црном Гором примењују одредбе царинских, спољнотрговинских и пореских прописа.

Према томе, имајући у виду изнето, пошто је у вашем конкретном случају у питању аутомобил страног порекла, не постоји правни основ за ослобађање од плаћања увозних дажбина.

Имајући у виду вашу ситуацију (да поседујете аутомобил старији од 3 године), потребно је да се обратите Министарству за економске односе са иностранством ради одобрења допремања предметног аутомобила са територије Црне Горе, с обзиром да члан 16. поменуте Уредбе предвиђа да се на царински поступак у промету са Црном Гором примењују и одредбе спољнотрговинских прописа.

Уколико добијете сагласност за допремање аутомобила од Министарства за економске односе са иностранством, исти можете регистровати у Републици Србији само уз плаћање царинских дажбина.

8. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на увоз опреме набављене из средстава у оквиру пројекта "Exchange пројекат - Увођење ЕУ модела локалних власти у Србији" који се реализује на основу Споразума између Европске агенције за реконструкцију и Сталне конференције градова и општина, потписаног 2004. године, као и у оквиру пројекта "Национална кампања за усвајање и имплементацију демократског кодекса понашања за изабрана и постављена лица" који се реализује на основу Споразума између ЕУ и Сталне конференције градова и општина, потписаног 2004. године

(Мишљење Министарства финансија, бр. 483-00-9/2005-17 од 14.1.2005. год.)

Одредбом члана 21. Царинског закона ("Сл. гласник РС", бр. 73/2003) утврђено је да се одредбе овог закона не примењују на плаћање увозних дажбина за робу која се увози, као и на

спровођење царинског поступка, ако је то другачије уређено међународним уговором.

Имајући у виду изнето, напомињемо да се чланом 5. став 1. алинеја 5. Закона о ратификацији Оквирног споразума између СРЈ и Европске уније ("Сл. лист СЦГ – Међународни уговори", бр. 2/2003) наша држава обавезала да ће целокупан увоз који се врши у складу са програмима помоћи Заједнице бити ослобођен царина, увозних дажбина или других фискалних оптерећења и такса. Сходно томе, увоз опреме по основу наведених пројеката ослобођен је увозних дажбина.

Наведено право може се остварити ако надлежној царинарници, уз захтев за ослобађање од плаћања увозних дажбина на робу коју увозите, приложите изјаву да је иста набављена из одобрених средстава програма ЕУ за "Exchange пројекат - Увођење ЕУ модела локалних власти у Србији", односно пројекат "Национална кампања за усвајање и имплементацију демократског кодекса понашања за изабрана и постављена лица", као и фотокопије наведених споразума.

9. Подношење банкарских гаранција тако да порески обвезник, тј. увозник или власник робе буде обавезан да отвори гаранцију код банке за претпостављени износ свог недељног, кварталног или годишњег увоза, као и да банкарске гаранције не буду кумулативне

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-01172/2004-17 од 10.1.2005. год.)

Саопштење Управе царина 04/10 број Д–5515/1 од 17.12.2004. године промењено је у делу који се односи на примену члана 276. тачка 4. Уредбе о царински дозвољеном поступању са царинском

робом, пуштању царинске робе и наплати царинског дуга ("Сл. гласник РС", бр. 123/03, 63/04 и 104/04), тако што су банкарске гаранције раздвојене сходно врсти царинског поступка.

С обзиром на изнето, као и на чињеницу да ће бити потребан одређени период да се сагледа ефекат донетих измена по питању раздвајања банкарских гаранција, ваши предлози, заједно са предлозима других шпедитерских предузећа, биће узети у разматрање.

10. Ослобађање од плаћања увозних дажбина на увоз робе – опреме коју из средстава донације увози International Relief and Development (IRD) као имплементарни партнер USAID, на основу Споразума Владе САД и Владе СРЈ
(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-1128/2004-17 од 27.12.2005. год.)

Одредбом члана 21. Царинског закона ("Сл. гласник РС", бр. 73/2003) утврђено је да се одредбе овог закона не примењују на плаћање увозних дажбина за робу која се увози, као и на спровођење царинског поступка, ако је то другачије уређено међународним уговором.

Међународним споразумом о економској, техничкој и другој сродној помоћи закљученим између влада САД и СРЈ дана 6. марта 2001. године, у члану 3. тачка а) предвиђено је да се услуге, артикли, прибор, опрема и друга имовина, укључујући некретнине које се користе у вези програма помоћи САД, могу да увезу, извезу, купе, користе, продају, поклоне или да се њима располаже у СРЈ без икаквих дажбина, царина, увозне таксе, пореза на додатну вредност (VAT), пореза на промет или располагања имовином и других сличних такси и намета.

Сходно наведеној одредби Закона и одредбама Споразума, не плаћају се увозне дажбине на робу – опрему коју у оквиру USAID/CRDA увози International Relief and Development, као имплементарни члан USAID.

11. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина према чл. 25. старог Царинског закона ("Сл. лист СРЈ", бр. 45/92 ...7/2003) на предмете домаћинства и привредног инвентара које физичко лице увози из САД (где је било на привременом раду од 1996. године), с обзиром да су исти допремљени на територију Републике Србије 19.11.2003. године
(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-1103/2004-17 од 24.12.2004. год.)

Одредбама члана 400. Царинског закона ("Сл. гласник РС", бр. 73/2003) утврђено је да ће се царински поступци који су започети пре почетка примене овог закона окончати у складу са прописима који су важали до дана примене овог закона.

Према приложеној документацији, утврдили смо да сте робу допремили на територију Републике Србије, али захтев (ЈЦИ) за царинење исте нисте поднели надлежној царинарници у 2003. години, односно нисте започели поступак царинења предметне робе у време важења старог Царинског закона, који је предвиђао ослобођење.

Сходно наведеном, у вашем конкретном случају не могу се применити одредбе чл. 400 Царинског закона, односно не можете бити ослобођени од плаћања увозних дажбина на предметну робу.

12. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на аутобус марке Neoplan, година производње 1989, који је при процесу приватизације односно при продаји радне јединице у Рожајама припао централи фирме у Новом Пазару, при допремању са територије Републике Црне Горе на територију Републике Србије, у сврху пререгистрације
(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-1112/2004-17 од 22.12.2004. год.)

Чланом 398. став 1. Царинског закона ("Сл. гласник РС", бр. 73/2003) утврђено је да се одредбе овог закона примењују и у промету стране робе са Републиком Црном Гором.

Имајући у виду наведено, као и одредбе Уредбе о поступку са робом у промету са Републиком Црном Гором ("Сл. гласник РС", бр. 130/2003), не постоји правни основ по којем би били ослобођени од плаћања увозних дажбина на предметни аутобус, с обзиром да исти има статус стране робе.

ЈАВНИ РАСХОДИ

ЈАВНЕ НАБАВКЕ

1. Да ли се набавка возила за дом здравља може спровести сходно члану 2. став 1. тачка 5) Закона о јавним набавкама, односно без примене Закона?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-30/2005-08 од 20.1.2005. год.)

Одредбом члана 2. став 1. тачка 5) Закона о јавним набавкама ("Сл. гласник РС", бр. 39/02, 43/03 и 55/04) утврђено је да се одредбе овог закона не односе на набавке добара које наручилац набавља ради даље продаје или пружања услуга трећим лицима, под условом да наручилац нема искључива или посебна права пре-продаје или изнајмљивања тих добара, односно пружања услуга за које ће та добра користити.

Наведена одредба односи се на субјекте који су, сходно члану 3. Закона, у обавези да поступак јавних набавки спроводе по процедурама Закона, а регистровани су код надлежног органа за обављање делатности промета робе и услуга. То су предузећа која послују по тржишним принципима, због чега обим набавке на годишњем нивоу не могу планирати јер оне зависе од тржишне тражње за добрима или услугама која предузеће ставља у промет. Осим тога, таква предузећа добит остварују на разлици између набавне и продајне цене добара, односно на разлици између набавне цене материјала за пружање услуге и цене услуге. Друге

набавке, које се не односе на промет робе и пружање услуга, предузећа су дужна да врше по процедурама утврђеним Законом.

Дом здравља је установа која је основана ради обављања здравствене делатности. У оквиру те делатности здравствена установа грађанима обезбеђује законом утврђена права на здравствену заштиту. С тим у вези, дом здравља здравствену делатност не обавља на тржишним принципима, због чега је дужан да све јавне набавке врши по процедурама Закона. Осим тога, набавка аутомобила може се планирати на годишњем нивоу, како по броју аутомобила, тако и по врсти.

С обзиром на наведено, мишљења смо да је дом здравља у обавези да набавку аутомобила изврши у складу са Законом о јавним набавкама.

2. а) Да ли у поступку јавне набавке заједничку понуду могу поднети понуђачи који су зависна друштва и послују у оквиру одређеног система повезаних друштава, односно понуђачи који нису повезана друштва? б) У случају да два понуђача поднесу заједничку понуду, ко предузима законом прописане радње у поступку јавне набавке? в) Шта треба да садржи правни акт из члана 51. став 3. Закона о јавним набавкама? г) Разлике између подизвођача и заједничке понуде. д) Да ли се заједничка понуда или понуда са подизвођачем може оценити као неповољнија у односу на понуду коју даје један понуђач?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-831/04-08 од 17.1.2005. год.)

а) Чланом 51. Закона о јавним набавкама ("Сл. гласник РС", бр. 39/02, 43/03 и 55/04) утврђено је да понуду у поступку јавне набавке може поднети група понуђача. Наручилац не може од групе понуђача захтевати да се повезују у одређени правни облик како би могли да поднесу заједничку понуду.

Из наведеног произлази да заједничку понуду може поднети група понуђача без обзира да ли су повезани у зависна друштва или нису повезани. Пошто заједничку понуду подноси више понуђача, сваки од њих дужан је испунити услове за учешће у поступку јавне набавке, који су наведени у члану 45. Закона.

б) Уколико два или више понуђача поднесу заједничку понуду, Законом прописане радње у поступку јавне набавке предузимаће онај понуђач који има писмено овлашћење од осталих понуђача, да у њихово име и за њихов рачун може предузимати те радње.

в) Чланом 51. став 3. Закона утврђено је да наручилац може да захтева од групе понуђача да поднесу правни акт којим се обавезују на заједничко извршење набавке ако добију уговор, под условом да је такав захтев неопходан за успешно извршење набавке.

Овај правни акт представља уговор између понуђача који подnose заједничку понуду, којим се прецизирају обавезе сваког од њих у погледу извршења уговора, као и обавеза да ће сви они заједнички извршити уговор о јавној набавци.

г) Понуђач који намерава да у поступку извршења уговора ангажује подизвођаче, дужан је то навести у понуди. Такође, дужан је у понуди доставити доказе о испуњености услова за учешће у поступку јавне набавке и за подизвођаче.

Разлика између заједничке понуде и ангажовања подизвођача је у броју понуђача и њиховој одговорности према наручиоцу.

У случају подношења заједничке понуде, понуду подноси група понуђача, коју чине најмање два понуђача. Сви понуђачи из групе понуђача одговарају неограничено солидарно наручиоцу.

Ако је понуда поднета од стране понуђача који ће ангажовати подизвођаче за извршење уговора, сматра се да је понуду поднео један понуђач. Подизвођачи у смислу Закона нису понуђачи и они немају одговорност према наручиоцу. Одговорност према наручиоцу има само понуђач.

д) Према члану 55. Закона, оцењивање понуда може да се изврши према критеријуму "економски најповољније понуде" и критеријуму "најниже понуђене цене".

У оквиру критеријума "економски најповољније понуде" наручилац одређује подкритеријуме којима, зависно од значаја за конкретну јавну набавку, одређује број пондера (бодова), тако да збир тих пондера износи 100. Наручилац може у конкурсној документацији да као подкритеријум одреди и "обим ангажовања подизвођача", коме ће доделити одређени број пондера. На наручиоцу је да одлучи колики број пондера ће доделити овом подкритеријуму. Уколико наручилац не жели понуђача који ће уговор извршавати уз ангажовање подизвођача, јасно је да ће овом подкритеријуму доделити мањи број пондера и обрнуто. Због мањег или већег броја пондера који наручилац додели том подкритеријуму, не може се сматрати да је понуда са подизвођачем неповољније оцењена, јер се оцена понуде даје на основу збира пондера додељених свим подкритеријумима, а не на основу оцене само тог једног подкритеријума који се односи на ангажовање подизвођача. Исти је принцип оцењивања понуда и избора најповољније понуде и у случају подношења понуде од стране групе понуђача – заједничке понуде.

3. а) Да ли уговор који се нуди уз тендерску документацију понуђач мора да потпише? б) Да ли наручиоци имају право да од понуђача траже гаранције? в) Да ли постоје елементи одговорности за наручиоце који тендерском документацијом одређују услове који одговарају одређеном понуђачу?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-4/2005-08 од 14.1.2005. год.)

а) Одредбом члана 27. став 3. тачка б) Закона о јавним набавкама ("Сл. гласник РС", бр. 39/02, 43/03 и 55/04) утврђено је да конкурсна документација за отворени поступак и за другу фазу рестриктивног поступка садржи модел уговора. Правилником о обавезним елементима конкурсне документације у поступцима јавних набавки ("Сл. гласник РС", бр. 98/04) одређено је да модел уговора, као саставни елемент конкурсне документације, мора да садржи све битне елементе уговора. Модел уговора понуђач мора да попуни, парафира све стране, овери печатом и потпише, чиме потврђује да прихвата елементе модела. Такође, према члану 29. Закона, наручилац не може да мења или допуњује конкурсну документацију по истеку рока за достављање понуда.

Из наведеног произлази да је наручилац јавне набавке дужан да конкурсном документацијом тражи од понуђача да примерак модела уговора парафира, овери печатом и потпише. Потписивањем модела уговора понуђач потврђује да је сагласан да уговор изврши у свему како је у моделу наведено. Пошто је модел уговора саставни елемент конкурсне документације, наручилац га не може мењати након достављања понуда. Уговор чији предмет је јавна набавка јесте уговор по приступу. Зато понуђач, уколико жели да учествује у поступку јавне набавке, мора да прихвати модел уговора у целини.

Изузетак представља поступак са погађањем у коме је допуштено преговарање између наручиоца и понуђача око услова за закључење уговора.

б) Одредбом члана 27. став 3. тачка 10) Закона утврђено је да конкурсна документација за отворени поступак и другу фазу рестриктивног поступка садржи навођење врсте средстава финансијског обезбеђења, којим понуђачи обезбеђују испуњење својих обавеза у поступку додељивања уговора о јавној набавци (различити облици ручне залоге хартија од вредности или других покретних ствари, хипотека, меница, јемство другог правног лица са одговарајућим бонитетом, банкарске гаранције, полисе осигурања и др.). Такође, Законом је уређено да се сваке године Законом о буџету Републике прописује износ средстава јавне набавке изнад којег је наручилац дужан да тражи банкарску гаранцију. С тим у вези, одредбом члана 17. Закона о буџету Републике Србије за 2005. годину ("Сл. гласник РС", бр. 127/04), утврђено је да за јавну набавку изнад износа средстава од 350.000.000 динара наручилац захтева банкарску гаранцију у поступку јавне набавке.

Из наведеног произлази да је наручилац дужан да у поступку јавне набавке од понуђача тражи одређену врсту финансијског обезбеђења (гаранцију). Одређена врста финансијског обезбеђења мора бити иста за све понуђаче. Када је предмет уговора набавка чија је процењена вредност преко 350.000.000 динара, наручилац је дужан да тражи, искључиво, банкарску гаранцију.

Према Правилнику о обавезним елементима конкурсне документације у поступцима јавних набавки, наручилац може у упутству о сачињавању понуде, које је саставни елемент

конкурсне документације, да одреди обавезу изабраном понуђачу да достави банкарску гаранцију за повраћај авансног плаћања, за добро извршење посла и за отклањање грешака у гарантном року. Понуда која не садржи гаранцију коју је наручилац одредио конкурсном документацијом сматра се неисправном понудом, а то је разлог да иста буде одбијена.

в) Законом је утврђено начело једнакости понуђача у поступку јавне набавке. С тим у вези, наручилац не може у конкурсној документацији да одређује услове који би значили територијалну, предметну или личну дискриминацију међу понуђачима, нити дискриминацију која би произлазила из класификације делатности коју обавља понуђач.

Уколико наручилац конкурсном документацијом одреди услове који би значили дискриминацију међу понуђачима у поступку јавне набавке, понуђач има могућност да наручиоцу поднесе захтев за заштиту права понуђача, а уколико је таквом дискриминацијом повређен јавни интерес, Управа за јавне набавке може поднети захтев за заштиту јавног интереса, пред Комисијом за заштиту права.

Такође, Законом је утврђено да ће се новчаном казном казнити за прекршај наручилац и одговорно лице наручиоца, ако предмет уговора, конкурсне услове, техничке спецификације или друге елементе јавног позива прилагоди конкретном понуђачу, или ако додели уговор понуђачу који је учествовао у припреми конкурсне документације или неког њеног дела, одакле произлази да незадовољни понуђач може поднети и прекршајну пријаву надлежном органу за прекршаје.

4. Да ли су политичке странке дужне да набавке врше у складу са Законом о јавним набавкама?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-835/2004-08 од 12.1.2005. год.)

Одредбама члана 3. Закона о јавним набавкама ("Сл. гласник РС", бр. 39/02, 43/03 и 55/04) одређени су субјекти који се сматрају наручиоцима, односно који су дужни да набавке врше у складу са Законом. Према овим одредбама, поступке јавних набавки у складу са процедурама утврђеним Законом, дужни су да спроводе:

1) државни органи, организације, установе, или други директни или индиректни корисник буџетских средстава у смислу закона којим се уређује буџетски систем, као и организације за обавезно социјално осигурање,

2) правна лица основана од стране директног или индиректног корисника буџетских средстава у циљу остваривања општег јавног интереса, при чему више од половине чланова органа управљања чине представници корисника буџетских средстава или у коме више од половине гласова у органу управљања имају представници корисника буџетских средстава,

3) јавна предузећа и предузећа основана од стране јавног предузећа у којем директни или индиректни корисник буџетских средстава односно други наручилац у смислу овог закона поседује више од 50% акција односно удела,

4) други облици предузећа која су преко управљања или на други начин повезана са органима, организацијама односно правним лицима напред наведеним, тако да на основу такве повезаности заједнички обликују пословну политику и усклађено наступају ради остваривања пословних циљева или органи, организације, односно правна лица врше значајан утицај на пословне одлуке, финансирање и пословање предузећа.

Политичке странке су самосталне и добровољне организације грађана образоване ради остваривања политичких циљева, које уписом у регистар политичких организација стичу својство правног лица.

С обзиром да су политичке странке правна лица основана од стране групе грађана и да нису одређене као наручиоци у члану 3. Закона, мишљења смо да исте нису дужне да набавке врше у складу са процедурама утврђеним Законом о јавним набавкама.

5. Да ли ће Радиодифузна установа Србије, која треба да се региструје, бити у обавези да избор јавног предузећа преко којег ће се вршити наплата телевизијске претплате врши у складу са процедурама које су утврђене Законом о јавним набавкама?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-9/05-08 од 12.1.2005. год.)

Одредбом члана 2. став 1. тачка 1) Закона о јавним набавкама ("Сл. гласник РС", бр. 39/02, 43/03 и 55/04) утврђено је да се одредбе овог закона не односе на набавке од организација које се, у смислу овог закона, сматрају наручиоцем и које су основане за обављање делатности пружања услуга које су предмет јавне набавке.

Из наведене одредбе произлази да Радиодифузна установа, као наручилац у смислу Закона, може без примене Закона да закључи уговор са јавним предузећем које је такође наручилац у смислу Закона, а основано је за обављање делатности пружања услуге наплате радио-телевизијске претплате. Могућност да уговор закључи без примене Закона не спречава Установу да, уколико сматра целисходним, спроведе одговарајући поступак утврђен Законом.

Како је одредбом члана 83. став 7. Закона о радиодифузији ("Сл. гласник РС", бр. 42/02 и 97/04) утврђено да ће се наплата месечне претплате вршити преко јавног предузећа које понуди најповољније услове за прикупљање месечне претплате са одређеног подручја, на начин утврђен уговором који Радиодифузна установа Србије закључује са тим јавним предузећем, мишљења смо да ЈП Радио-телевизија Србије има могућност да избор јавног предузећа које ће вршити наплату радио-телевизијске претплате изврши у складу са процедурама које су утврђене Законом о јавним набавкама или прикупљањем понуда без примене тих процедура.

6. Да ли, према Закону о јавним набавкама и Одлуци о критеријумима за образовање комисија за јавне набавке, број чланова комисије за јавну набавку мора да буде непаран?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-17/2005-08 од 12.1.2005. год.)

Тачком 5. Одлуке о критеријумима за образовање комисија за јавне набавке ("Сл. гласник РС", бр. 25/03) одређено је да комисија за јавну набавку има председника и најмање два члана од којих један мора бити дипломирани правник.

Из наведене одредбе произлази да комисија за јавну набавку у свом саставу мора да има председника и два или више чланова од којих један мора бити дипломирани правник. Одлуком није прецизирано да комисију мора чинити паран или непаран број чланова.

Треба имати у виду да правилан избор најповољније понуде не зависи од тога да ли је комисија образована од парног или непарног броја чланова, јер се избор најповољније понуде не врши гласањем чланова комисије, већ на основу ранг листе сачињене

према броју пондера који је свака од понуда добила. У том смислу, наручилац је дужан да конкурсном документацијом одреди критеријум за избор најповољније понуде, који може бити "економски најповољнија понуда" или "најнижа понуђена цена".

Ако наручилац конкурсном документацијом одреди да се избор најповољније понуде врши на основу критеријума "економски најповољније понуде", дужан је навести подкритеријуме, који морају бити описани и вредновани одређеним бројем пондера, не смеју бити дискриминаторски и морају стајати у логичној вези са садржином јавне набавке.

У ситуацији када се наручилац одлучи да избор најповољније понуде врши на основу критеријума "најниже понуђене цене", избор између достављених понуда заснива се на најнижој цени као једином критеријуму. Комисија за јавну набавку треба да сачини ранг листу понуда тако да прво место на њој припадне понуди са најнижом понуђеном ценом, последње место понуди са највишом понуђеном ценом.

С обзиром да се избор најповољније понуде у поступку јавне набавке не врши на основу броја гласова чланова комисије већ на основу критеријума и правила која морају бити предвиђена конкурсном документацијом, а у складу са процедурама које су Законом утврђене, мишљења смо да овлашћено лице наручиоца, односно орган надлежан за доношење одлуке о покретању поступка јавне набавке може да одлучи да ли ће комисију за јавну набавку образовати од парног или непарног броја чланова.

7. Могућност изузимање од примене Закона о јавним набавкама на финансијски уговор између Србије и Црне Горе и Европске инвестиционе банке

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-812/04-08 од 6.1.2005. год.)

Одредбом члана 2. став 1. тачка 2) Закона о јавним набавкама ("Сл. гласник РС", бр. 39/02, 43/03 и 55/04) утврђено је да се одредбе Закона не односе на набавке по основу међународног споразума који се односи на испоруке добара, извођење радова, пружање услуга или јавне конкурсе за нацрте, којим је предвиђена заједничка примена или експлоатација пројекта од стране држава, односно организација које су га закључиле.

Из наведене одредбе произлази да се Закон о јавним набавкама не примењује у ситуацији када се врше набавке добара, услуга, радова и набавке путем конкурса, ради реализације међународног споразума којим се предвиђа заједничка примена или експлоатација пројекта од стране држава, односно организација које су закључиле међународни споразум.

Достављени уговор, који је закључен између Србије и Црне Горе, с једне стране, и Европске инвестиционе банке, с друге стране, а којим се одобрава зајам, односно кредит у одређеном износу, по свом називу и садржини има карактер међународног финансијског споразума, а не споразума којим се уређује заједничка примена или експлоатација пројекта од стране потписника.

Такође, Опис пројекта, као Прилог А овог уговора, представља програм извођења радова за које Европска инвестициона банка обезбеђује кредит, а не споразум којим се обезбеђује заједничка примена и експлоатација пројекта од стране држава, односно организација, у смислу члана 2. став 1. тачка 2) Закона о јавним набавкама.

С обзиром на наведено, мишљења смо да финансијски уговор између Србије и Црне Горе и Европске инвестиционе банке не може бити основ за изузимање од примене Закона о јавним набавкама.

ПОДСЕТНИК

У ЈАНУАРУ МЕСЕЦУ 2005. ГОДИНЕ

УРЕДБЕ

Уредба о изменама Уредбе о условима и начину обрачунавања јавних прихода, садржини и начину вођења евиденције за промет робе са Аутономном покрајином Косово и Метохија	Сл. гласник РС, бр. 5 од 21. јануара 2005.
Уредба о изменама и допунама Уредбе о извршавању Закона о порезу на додату вредност на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија за време важења Резолуције Савета безбедности УН број 1244	Сл. гласник РС, бр. 5 од 21. јануара 2005.
Уредба о изменама Уредбе о посебним условима за вршење промета робе са Аутономном покрајином Косово и Метохија	Сл. гласник РС, бр. 8 од 28. јануара 2005.

ПРАВИЛНИЦИ

Правилник о начину и поступку утврђивања испуњености услова за цигарете других произвођача које се сматрају цигаретама произведеним у земљи	Сл. гласник РС, бр. 3 од 14. јануара 2005.
Правилник о садржини, врсти података и начину вођења регистра произвођача алкохолних пића	Сл. гласник РС, бр. 3 од 14. јануара 2005.
Правилник о условима за остваривање права на рефакцију плаћене акцизе на дизел гориво, начину и поступку остваривања рефакције, условима за добијање овлашћења за дистрибуцију дизел горива, нормативима потребних количина за погон трактора, грађевинских машина и бродова за превоз терета	Сл. гласник РС, бр. 3 од 14. јануара 2005.

Правилник о начину обрачунавања и плаћања акцизе, врсти, садржини и начину вођења евиденције, достављања података и састављања обрачуна акцизе	Сл. гласник РС, бр. 3 од 14. јануара 2005.
Правилник о изменама и допунама Правилника о условима за остваривање права на рефакцију плаћене акцизе на дизел гориво, начину и поступку остваривања рефакције, условима за добијање овлашћења за дистрибуцију дизел горива, нормативима потребних количина за погон трактора, грађевинских машина и бродова за превоз терета	Сл. гласник РС, бр. 5 од 21. јануара 2005.
Правилник о изменама Правилника о остваривању права на пореска изузимања за примања по основу помоћи због уништења или оштећења имовине, организоване социјалне и хуманитарне помоћи, стипендија и кредита ученика и студената, хранарина спортиста аматера и права на пореско ослобођење за примања по основу солидарне помоћи за случај болести	Сл. гласник РС, бр. 5 од 21. јануара 2005.
Правилник о престанку важења Правилника о висини коефицијената за утврђивање основице пореза на зараде за лица упућена на рад у иностранство	Сл. гласник РС, бр. 5 од 21. јануара 2005.
Правилник о престанку важења Правилника о висини коефицијената за утврђивање паушалног прихода од ауторских права за извођење естрадних програма забавне и народне музике	Сл. гласник РС, бр. 5 од 21. јануара 2005.
Правилник о допунама Правилника о начину утврђивања испуњености услова за добијање одобрења за приређивање игара на срећу на аутоматима	Сл. гласник РС, бр. 9 од 29. јануара 2005.

ОДЛУКЕ

Одлука о условима за стицање звања овлашћеног актуара	Сл. гласник РС, бр. 2 од 11. јануара 2005.
Одлука о садржини и начину полагања стручног испита за обављање послова посредовања, односно заступања у осигурању	Сл. гласник РС, бр. 2 од 11. јануара 2005.
Одлука о обиму и начину коришћења у 2005. години финансијских кредита за намене из члана 2. став 2. Закона о кредитним пословима са иностранством	Сл. гласник РС, бр. 2 од 11. јануара 2005.
Одлука о начину процењивања билансних и ванбилансних позиција друштва за осигурање	Сл. гласник РС, бр. 3 од 14. јануара 2005.
Одлука о начину утврђивања и праћењу ликвидности друштва за осигурање	Сл. гласник РС, бр. 3 од 14. јануара 2005.
Одлука о допуни Одлуке о образовању буџетског фонда за Косово и Метохију	Сл. гласник РС, бр. 5 од 21. јануара 2005.
Одлука о изменама и допунама Одлуке о условима и начину на који Народна банка Србије спроводи операције на отвореном тржишту	Сл. гласник РС, бр. 8 од 28. јануара 2005.

УПУТСТВА

Упутство о изменама и допунама Упутства за примену Правилника о адекватности капитала, изложености ризику, посебним резервама и ликвидности брокерско-дилерског друштва	Сл. гласник РС, бр. 2 од 11. јануара 2005.
---	--

ОСТАЛО

Исправка Наредбе о списку директних и индиректних корисника буџетских средстава Републике, односно локалне власти и организација обавезног социјалног осигурања, који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора	Сл. гласник РС, бр. 7 од 25. јануара 2005.
--	--

Усклађени динарски износи акциза из чл. 9. до 13. и члана 40а став 1. Закона о акцизама са стопом раста цена на мало у октобру, новембру и децембру 2004. године	Сл. гласник РС, бр. 8 од 28. јануара 2005.
Усклађени динарски износи акциза за цигарете из члана 40а ст. 2. и 3. Закона о акцизама са стопом раста цена на мало у октобру, новембру и децембру 2004. године	Сл. гласник РС, бр. 8 од 28. јануара 2005.
Усклађени износ таксе за упућивање деривата нафте и цигарета из члана 5. став 3. Уредбе о условима и начину обрачунавања јавних прихода, садржини и начину вођења евиденције за промет робе са Аутономном покрајином Косово и Метохија са стопом раста цена на мало у септембру, октобру и новембру 2004. године	Сл. гласник РС, бр. 8 од 28. јануара 2005.
Износ најниже месечне основице доприноса за обавезно социјално осигурање	Сл. гласник РС, бр. 8 од 28. јануара 2005.
Износ најниже месечне основице доприноса за обавезно социјално осигурање за осигуранике из чл. 26. став 2. и чл. 27. и 34. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање за 2005. годину	Сл. гласник РС, бр. 8 од 28. јануара 2005.
Износ највише годишње основице доприноса за обавезно социјално осигурање за 2004. годину	Сл. гласник РС, бр. 8 од 28. јануара 2005.
Износ процењене највише годишње основице доприноса за обавезно социјално осигурање за 2005. годину	Сл. гласник РС, бр. 8 од 28. јануара 2005.

СФ – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

336

БИЛТЕН: службена објашњења и стручна
мишљења за примену финансијских прописа,
главни уредник Весна Арсић. – Год. 32, бр.
1 / 2 (1992) – . – Београд: Министарство
финансија Републике Србије,
1992-. – 20 цм

Месечно. –
ISSN 0354 3242 = Билтен, службена
објашњења и стручна мишљења за примену
финансијских прописа
COBISS.SR ID 43429132